

har været temmelig forsvindende, er det nu altsaa voret op til et ikke ganske ubetydeligt Beløb, og jeg har derfor ikke troet det forsvaret længere at ublåtte at forelægge for Rigsdagen et Forslag til Lov, hvorigjennem Udsørselsgodtgjørelsen skulde bringes i et rigtigere Forhold til det, Staten selv oppebærer i Stat af den tilvirkede Spiritus. Det er jo en Selsølg, at det vil være umuligt at faae Udsørselsgodtgjørelsen til nøiagtig at svare til det oppebaarne Stattebeløb, saalænge Spiritusbestatningen hviler paa Karrummet. Derfor den hvilede paa Produktet, var det overmaade simpelt, thi saa betalte man kun nøiagtig den samme Udsørselsgodtgjørelse, som man havde oppebaaret, og dermed var Sagen klar; men da der jo indvindes meget forskellige Kvantiteter Spiritus pr. Td. Karrum i de forskellige Brænderier, eftersom disse ere fuldkomnere indrettede og blive bedre dreone, eller ikke, saa er det givet, at det vil være umuligt at faae Godtgjørelsen til at svare ganske nøiagtig til, hvad Producenten har svaret i Stat af sit Produkt. Jeg har troet, at man med Føie kan gaa ud fra, at det kun er de fuldkomneste og bedst drevene Brænderier, for hvilke der bliver Spørgsmaal om Udsørsel af Sprit, og at man altsaa med Rette vil kunne lægge Gjennemsnitsudbyttet af veldreene Brænderier til Grund ved Fastsettelsen af Udsørselsgodtgjørelsen. Hvor meget der i de forskellige Brænderier indvindes af en Tønde Karrum, har man ikke aldeles bestemt Kundskab om, idet man kun med Bestemthed kjender den ene af Faktorerne, nemlig hvormegit Karrum der er benyttet i hvert enkelt Brænderi, medens derimod Udbyttet af Sprit for de enkelte Brænderiers Vedkommende kun kjendes gjennem en Angivelse af selve Spiritusilvirkeren, en Angivelse, som altsaa ikke har nogen officiel Karakter, og som i ethvert Tilfælde ikke kan kontrolleres fra Statsmagtens Side. Naar man imidlertid lægger disse Beretninger fra Spiritusilvirkerne til Grund og sammenholder dem med Størrelsen af det i ethvert Brænderi beskaffede Karrum, saa kommer man til det Resultat, at Udbyttet pr. Tønde Karrum varierer mellem 15 og 30 Potter. Jeg maa her indstøde den Bemærkning, at man har holdt de Brænderier udenfor, der for en væsentlig Del tilvirke Sjær, thi det er en Selsølg, at der maa nødvendigvis Spiritusmængden pr. Td. Karrum være betydelig lavere end i de andre. Smidertid er Tallet af de Brænderier, der have et saa lavt Udbytte som 15 à 20 Potter, kun meget lille, og selve den tilvirkede Mængde er ogsaa forholdsvis meget lille, thi det er jo givet, at det kun er de smaa Brænderier, som ikke have den fuldkomnere Indretning, der maa nøies med et saa lille Udbytte, og disse smaa Brænderier forsvinde jo efterhaanden mere og mere. Det vil være de Herrer bekendt gjennem statistiske Oplysninger, at Tallet af vore Brænderier her i Landet

har været i stadig Afstagen. Saavidt jeg erindrer, overstiger Tallet af samtlige Spiritusilvirkningssteder her i Landet kun meget lidt 250, og det er selsølgelig de smaa Brænderier og Landbrænderierne, som ere gaaede tilgrunde, hvorved Tallet er blevet saa væsentlig formindstet. Altsaa, jeg gjen tager det, saavel Antallet som den tilvirkede Produktionsmængde af de Brænderier, der kun levere et ringe Udbytte pr. Tønde Karrum, er lille, saa lille, at det endogaa er forsvindende ligeoverfor den hele Tilvirkningsmasse. Medens der i Brænderierne — Sjærbrænderierne ikke medregnedes — er udvundet 32½ Mill. Potter Brændevin i Aaret fra 1ste Juli 1879 til 30te Juni 1880, falder deraf omtrent kun ¾ Mill. Potter paa disse mindre Brænderier. De Brænderier, der have opnaaet det høieste Udbytte af Brændevin, nemlig mellem 25 og 30 Potter pr. Tønde Karrum, have tilvirket over Halvdelen af hele den tilvirkede Brændevinsmængde i det paagjældende Aar, medens ved Siden deraf de Brænderier, der staa med et Udbytte af imellem 20 og 25 Potter, have tilvirket omtrent den ene Trediedel af Produktionen. I Forslaget, saaledes som jeg her fremsetter det for det ærede Thing, er jeg gaaet ud fra, at man nu passende vilde kunne lægge en Gjennemsnitsilvirkning af 25 Potter Brændevin pr. Tønde Karrum i veldreene Brænderier til Grund for Bestemmelsen af Udsørselsgodtgjørelsen, og det vil altsaa sige, at denne derved vil gaa ned fra 10 Dre pr. Pot til 8 Dre. Det er jo givet, at den nuværende Udsørselsgodtgjørelse af 10 Dre, medens Brændevinsbestatningen i veldreene Brænderier gaar ned til 8 og under 8 Dre pr. Pot, i Virkeligheden virker som en Udsørselspræmie. Det er et System, som vi ikke hidtil have været inde paa her i Landet, det at give Udsørselspræmie for her i Landet tilvirkede Varer, og jeg vilde anse det for uheldigt, om vi skulde komme ind paa dette System; jeg tror derfor, at det er nødvendigt, naar tidligere Bestemmelser, uden at det har været Hensigten, ere komne til at virke som en Udsørselspræmie, da itide at stoppe dette, fordi man senere vanskeligere vilde kunne forsvare at gribe ind i Forholdene, naar allerede det industrielle Udbytte var kommet til helt eller ialtfald delvis at være baseret paa dette abnorme Forhold. Forslaget gaar, som sagt, ud paa at bestemme en Udsørselsgodtgjørelse, der for 8te Grades Brændevin vil være 8 Dre pr. Pot, som altsaa vil svare til en Gjennemsnitsbrænding i veldreene Brænderier af 25 Potter pr. Tønde Karrum. Det er, efter hvad jeg tidligere har bemærket, en Selsølg, at ogsaa den saaledes formindstede Udsørselsgodtgjørelse vil for de Brænderiers Vedkommende, der producere over 25 Potter pr. Tønde Karrum, frendeles komme til at virke som en Udsørselspræmie, men det bliver i saa ringe Maal, at jeg ikke tror, det vil have nogen Betænknelighed, og det forekommer mig, at man dog ogsaa skulder